

§ 446

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja ym. talousarvioaloitteesta koskien Ursininkallion alueen ja Merenkulkijoiden ja mereen menehtyneiden muistomerkin ikuisen tulen kunnostusta

HEL 2021-002879 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydäl-
le.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Ursinin kallioiden alue ja sen ikuinen tuli kunnostetta-
va, Karhuvaara Arja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan
lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kaupunkiympäristön toimiala
on selvittänyt useampaan kertaan Merenkulkijoiden ja mereen meneh-
tyneiden muistomerkin ikuisen tulen kunnostamisen toteutusmahdolli-
suuksia yhdessä taidemuseon kanssa.

Elävä tuli on olennainen osa teosta ja on todella harmillista, että tuli pa-
laa vain harvoin. Se johtuu siitä, että tuuli- ja sääolosuhteet meren ran-
nalla ovat ankarat ja tuli sammuu herkästi. Teoksen sisällä kulkee kaa-

suputki, joka on liitetty kaasuverkkoon, eikä teokselle ole esimerkiksi omaa kaasusäiliötä. Sammunut liekki pitää käydä aina paikan päällä sytyttämässä erikseen. Automaattinen sytytys vaatisi teokselle ison teknisen parannuksen sekä lisätilaa teknisille sytytyslaitteille ja mahdolliselle kaasusäiliölle. Sellainen ei ole mahdollista teoksen alkuperäisen ilmeen säilyttämisen kannalta.

Tulen korvaamista led-valaisimilla on myös ehdotettu ja asiaa on selvitetty. Keinovalo olisi sekä visuaalisesti että symbolisesti aivan eri asia kuin elävä tuli. Tällaisella toteutustavalla teoksen alkuperäinen luonne kärsisi, eikä se vastaisi enää taitelijan näkemystä. Lisäksi toteutus olisi haasteellista ja osin turmiollista teokselle muun muassa pinta-asennettavien sähkövetojen vuoksi.

Nykyään liekki sytytetään kerran vuodessa pyhäinpäiviäviikonloppuna. Tänä vuonna pyhäinpäivä on lauantaina 6.11.2021. Merimieskirkko järjestää tuolloin kunniakäynnin muistomerkillä. Kaupunkiympäristön toimialan kaupunkitekniikka vastaa tulen sytyttämisestä ja tekee yhteistyötä asian tiimoilta Merimieskirkon kanssa.

Ursinkallion mahdollinen kunnostusta ohjaa osaltaan Hernesaaren rakentuminen, mikä vuoksi Ursininkallion kunnostuksen ratkaisut ja toteutusaikataulu on sovitettava Hernesaaren rakentumisen aikatauluun.

Ursininkallion ja Merenkulkijoiden ja mereen menehtyneiden muistomerkkin ikuisen tulen kunnostus eivät sisälly vuoden 2022 talousarvioehdotukseen.

Esittelijän perustelut

Talousarvioaloite

Valtuutettu Arja Karhuvaara ja yksi muu valtuutettu ovat tehneet 3.3.2021 seuraavan talousarvioaloitteen:

Engelinaukiolta laskeutuva Juhani Ahon puisto on päätynyt avoimella näkymällä Ursininkallioilla sijaitsevaan Merenkulkijoiden ja mereen menehtyneiden muistomerkkiin ja sen taakse merelle. Nyt kaasuverkkoon liitetty kaasuliekki on ympäristöystävällisesti sammutettu vuosia sitten ja avoin merinäkyvä ylös Engelinaukiolle on jäänyt kasvaneiden ja rehevöityneiden puiden peittämäksi. Rakennuksia maiseman edessä ei toistaiseksi ole ja näköyhteys merelle voidaan tulevassa rakentamisessa huomioida.

Esitänkin, että kaupunki varaa määrärahan kyseisen muistomerkkin ja sitä ympäröivän alueen uudistamiseksi osana Eiranrannan ja Hernesaaren alueen rakentamista sekä liekin palauttamista kunnioittamaan

14.09.2021

niiden merenkulkijoiden muistoa, jotka ovat olleet aikanaan osaltaan rakentamassa Helsingistä monipuolista merellistä kaupunkia. Samalla se voisi toimia Hernesaareen suunnitellun Merikeskuksen ja koko merellisen Helsingin symbolina näkyessään myös kauas merelle. Kaasuverkon sijaan torni voisi käyttää polttoaineenaan hajutonta ja nokeamattomaa bionestettä. Uskon, että kunnostukseen saataisiin mukaan myös biopolttoaineita kehittäviä yrityksiä.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 22.9.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Ursinin kallioiden alue ja sen ikuinen tuli kunnostettava, Karhuvaara Arja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano